

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

TEMENCES

—A veure si s'oblidarà de venir a la casa humil!

L'art de quedar-se a casa

No heu sentit mai, amics, la joia íntima de quedar-vos a casa en els dies de festa? Mentre pels carrers les multituds s'empenyen, i la riuada humana va d'ací d'allà per satisfer la sed d'espectacles i d'emocions, l'home reclòs troba en la quietud casolana la compensació dels dies de feina i el contrast amb el moviment popular.

Aquells que no hagin provat mai aquesta delícia, han de provar-la, i no se'n penediran. L'interior d'una casa, per petita que sigui, és molt gran. Un home isolat, entre les parets amigues, en contacte amb els seus familiars, prop dels mobles i els objectes que veu cada dia, companys del seu viure, confidents dels seus secrets, troba un món més gran i més ample i més alt que no pas el de tota aquella gent que, posada a la via pública, a munts, estrenyent-se i empenyent-se, deixa d'ésser noblement humana i es converteix en aquesta cosa que en diuen «la massa».

No vulgueu ésser «massa», amics. No imiteu aquell castellà anomenat «Vicente», que va «donde va la gente». De vegades cal no anar allí on va la gent, la massa de la gent. I cal saber estar-se a casa. Allí tindreu l'amor veritable d'aquells que són companys de la vostra existència, o fills de la mateixa sang. Allí tindreu els vostres llibres, els vostres records, les noves esperances. I potser també hi tindreu, dalt de la casa, un pal orfe, solitari. Feu-li companyia, algun jorn de festa. I el compliment d'aquesta obligació us omplirà el cor d'una joia que no us donarà l'espectacle de les places i els carrers.

Exotismes inadaptables

El feixisme està de moda avui entre la burgesia, com tres o quatre anys enera ho estava el bolxevisme entre els obrers. El comunisme no ha aconseguit a Espanya, al menys ostensiblement i fins ara, una minoria eficaç, i no és lògic que quan a Rússia assagen noves formes econòmiques, més aprop del capitalisme d'Estat que del comunisme, pugui aquest estendre's per Espanya, amb extensió notable.

El feixisme, no arrelarà tampoc, al menys en la seva forma italiana, perquè és un producte genuí d'Itàlia. Ho prova la diferència que separa el moviment

italià de l'espanyol. El primer fou realitzat per una part del poble, tenint l'exèrcit al marge; el segon, va ésser fet per l'exèrcit exclusivament. En Mussolini era l'entusiasta civil, primer, socialista, després, intervencionista bèl·lic, finalment, autoritari; En Primo de Ribera, militar, no s'ha volgut despendre mai del seu caràcter militar. El feixisme, somnia amb un imperialisme immediat. El Directori, va a una transformació interior.

Resultarà curiós, com ja ho resulta, que els dos grans aconteixements polítics que són els més contradictoris, encara que's vulgui presentar la coincidència de la dictadura, el bolxevisme i el feixisme, no hagin pogut triomfar més que en els seus països originaris. El comunisme, proclamat, primer a Baviera i a Hongria, va ésser vençut. Després, no ha pogut surar ni a Bulgària ni a Alemanya. No parlem ni d'Itàlia, ni de França ni d'Anglaterra. Rus va nàxer i com a rus segueix vivint. Amb el feixisme succeeix igual. En cap nació ha triomfat. En la

pròpia Alemanya, no triomtarà el feixisme, sinó l'imperi restaurat per totes les forces de la gran burgesia. Conforme passin anys, comunisme i feixisme, aniran perdent les seves essències i influïran encara menys, internacionalment.

Es possible que encara es vulgui imposar un ressò del feixisme a Espanya, però no aconseguirà ni una eficàcia ni una aprovació. La mateixa adhesió al Directori de moltes forces que pretenen una renovació, entranya un desig de que la renovació es faci sense turbulències. En quant aquestes es produïssin, es produiria, també, un sentiment de reprovació. Peraixò molta gent, es congratula de que l'executor del cop d'Estat sigui l'exèrcit i no un partit, per forta que sigués, per arrelada que tingués la decisió de l'ordre.

No tan sols creiem que comunisme i feixisme són productes territorials, exòtics si se'ls trasplanta, sinó que són fenòmens circumstancials i efímers. Rússia, conforme el bolxevisme s'afermi, se'n anirà tornant democràtic. A Itàlia, ens diuen que així com el feixisme recula, el mussolinisme creix, i és possible, que el feixisme mori i que En Mussolini, home d'Estat, resti. I aleshores, qui sap si l'eclecticisme imperarà com a doctrina, i com a tàctica. A Anglaterra, els laboristes que marxen triomfants, representen l'eclecticisme, com ho representarà a França, el bloc d'esquerres, al qual es profetitza una victòria electoral, amb la fórmula de l'Eduard Herriot: Ni Roma, ni Moscou.

PARADOX

L'inconsútil Lerroux

Ja tornem a tenir a l'ex emperador del Paral·lel, ostentant per aquests mons de Déu aquella famosa cinta que abans portava al jipi. La cinta no és ara material; però espiritualment és ben visible i porta els colors ben encesos. Fins direm que la nova flamerada espanyolista d'En Lerroux el rejuveneix de vint anys. Per una pila de raons, el cabdill ex radical, sent batre el seu cor dintre el pit quan esqueixen l'aire les músiques del regiment.

En les seves cartes a obscurs correligionaris, que serveixen de pretext an En Lerroux per dir el que li sembla útil als seus fins, insisteix d'una manera sospitosa en les declaracions de puritanisme patriòtic, fins el punt de negar-se en absolut a cooperar a cap acció revolucionària en companyia d'elements que ell té per contraris a la integritat intangible de l'Estat. La cosa que no diu En Lerroux, és si aquests elements l'han convidat a entrar en la suposada aliança. Sense por de perdre, jugaríem cent contra un que ningú li ha dit res, i és perquè el coneix tothom en matèria revolucionària.

No en té prou En Lerroux amb combatre el separatisme. Combat també, cruelment, el nacionalisme. Doctoralment declara que no coneix cap nacionalisme que no sigui reaccionari. Més ben dit estaria això, si confessés que ell no coneix cap nacionalisme, ni reaccionari ni avançat. En Lerroux no coneix res. No té cap cultura en matèria de política exterior. Si ell sapigués alguna cosa en aquest rengle, sabria que en tots els nacionalismes hi ha hagut diversificacions de tendències polítiques i socials; però que la resultant de les forces distintes ha estat més aviat democràtica i esquerrista, tal com pot comprovar-se en els nous Estats recentment constituïts sobre les bases de les velles nacions.

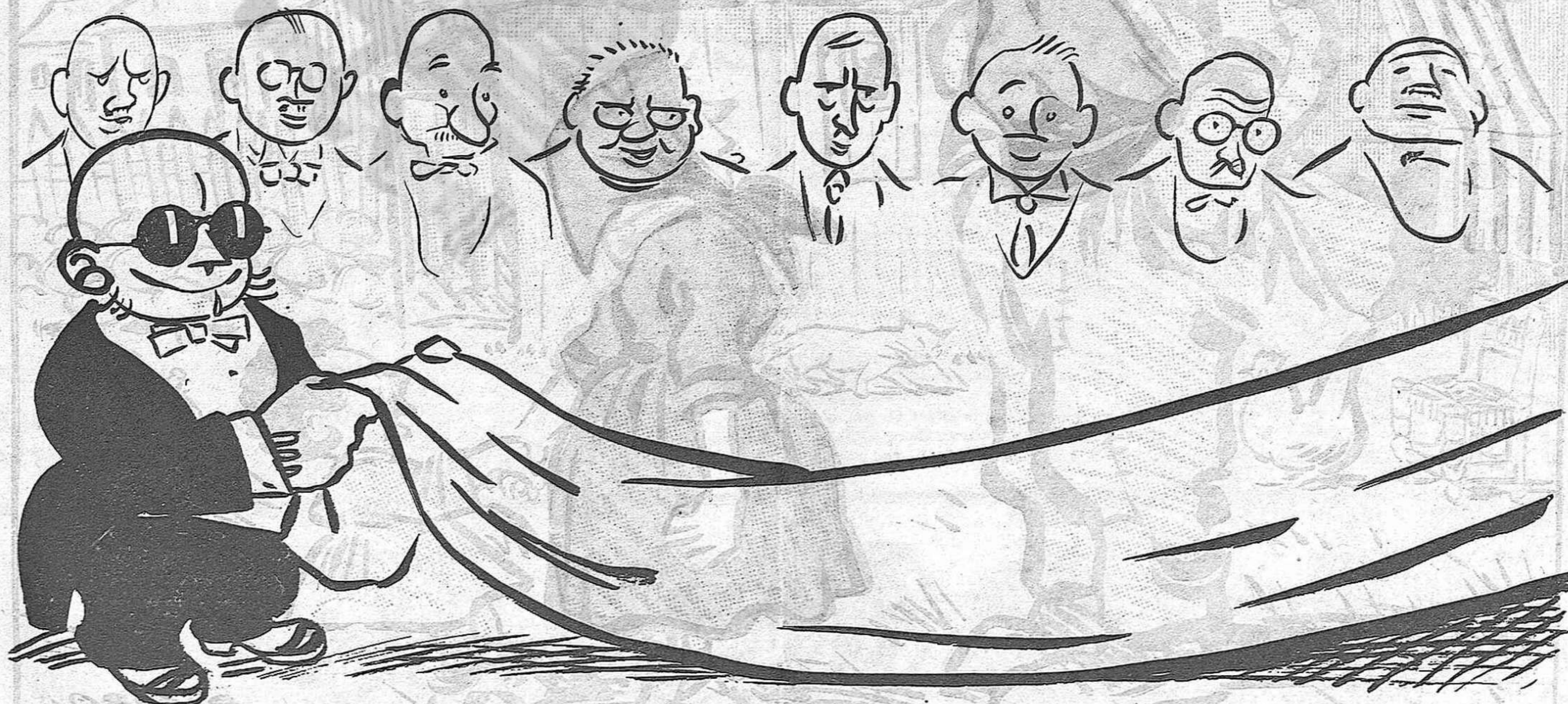
D'altra banda, cal recordar an En Lerroux que ell va estar aliat durant algun temps amb la desfeta Unió Federal Nacionalista Republicana, als components de la qual se'ls anomenava, per abreviar, «nacionalistes». Si tan reaccionari és el nacionalisme i tant retrògrades són els nacionalistes, no es comprén com En Lerroux va pactar-hi, va anar junt amb ells en diverses eleccions i es va presentar de bracet davant del públic amb els capitosts, avui retirats, de l'antiga Esquerra.

Això que diu ara En Lerroux contra el separatisme i el nacionalisme, ve a ésser com una cançó de captaire. Posat sota el balcó dels que manen el cabdill abans vermell i avui groc, toca la *Marcha de Cádiz* amb la seva guitarra destrempada, per veure si commou els homes de la situació i li donen políticament alguna cosa quan arribi el moment de passar el plat.

FULMEN

Aquest número ha passat per la prèvia censura militar

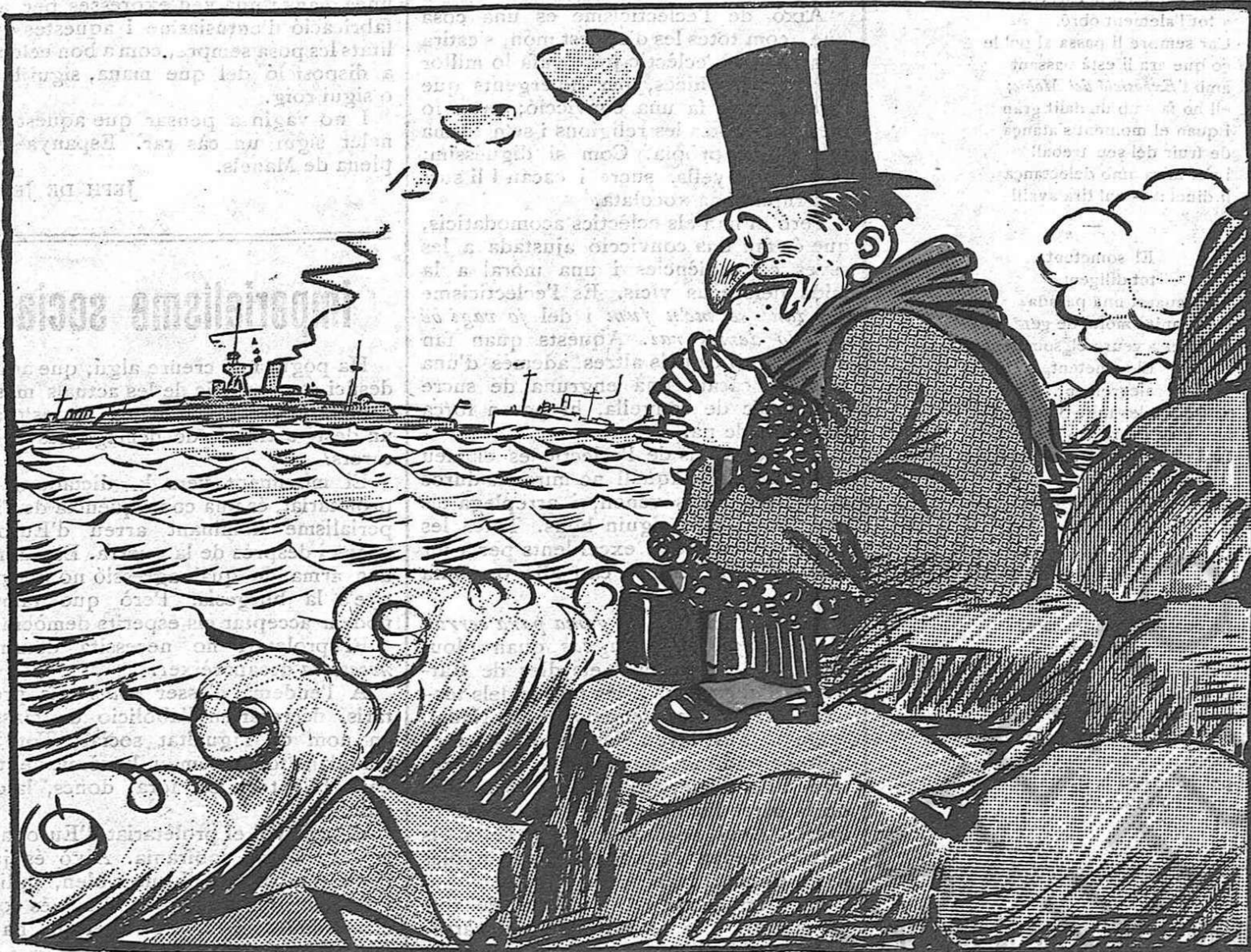
OPORTUNISME

—Jo sempre aguantant el ròssec!

A vents si s'obriden de venir a la casa humil.

ENYORAMENT

— Abans ens divertíem nosaltres, i ara són ells els que es diverteixen!

una mena de diable amb dues banyes llargues... llargues que arribaven a la cornisa d'allà on llegíem cada matí:

— Banco de Confianza. 69 Sucursales!
EMILI GRAELLS CASTELLS

REPICS

S'ha clausurat l'Acadèmia Catòlica de Sabadell. Suposem que no és pas clausurada per catòlica, car en aquest sentit potser ens en alegraríem i volem creure que tampoc ho és per poc catòlica, sinó per altres causes que tothom ja endevinarà i en aquest sentit tant ens fa moros com cristians i encara que fossin més papistes que el papa. Ho sentim i els aconsellàrem que mentre tenen el local clausurat es dediquessin a fer exercicis... espirituals.

Hem llegit amb veritable fruïció i molt de respecte els primers números de *Justicia Social*, portaveu del partit socialista català. A més de les seves vibrants editorials plenes de sana doctrina socialista, publica interessants articles de M. Serra i Moret, Alfons Maseras, Dr. C. Rofes, de l'excel·lent pensador Gabriel Alomar i altres i altres valors catalanes que lluiten amb fe i aporten tot el seu esforç a la causa socialista. No cal dir amb quanta satisfacció hem vist l'aparició d'aquest setmanari. Tothom sap que la nostra tasca sempre ha estat democràtica i social i amb franca cordialitat salutem al nou portaveu de les classes obreres que lluiten pels seus drets legítims i ostenten les idees socialistes a basa de catalanitat. Recomanem als obrers catalans que no es deixin perdre l'interessant lectura de *Justicia Social* on s'hi trobaran identificats com a catalans i com a socialistes i desitgem múltiples prosperitats al novament aparegut a la lluita en defensa de uns ideals tan nobles com són els de «Justicia» i «Socialisme».

A Sant Andreu, fins ara, cap i casal del districte novè, és on duïen les arriades no solament electorals, sinó també on gaudien de millores, arranjaments de carrers, fontaneria, empedraments i altres belles galindaines.

Tot això, gràcies als passats regidors, que vetllaven per la mesa i escudello-metro polític. En canvi, Sagrera, Santa Eulàlia, Horta i Carmel són quatre zones on ni Déu, si baixés, ho coneixeria, perquè, sols hi viuen els pobres e indefensos *Kaids* voltats de figures de moro, esbarzers, malves seques i altres herbetes que Sant Antoni les va plantar, pensant que un dia les brigades ho arrencarien: més les brigades cobren i... són sempre a la terra del bon Iglesias.

L'ex director del Matadero sospès d'empleu i sou, allega que ell no coneix les vedelletes si són grasses, tísiques o malaltes. Per això hi han veterinaris.

Naturalment. Haguéssim sigut vedelletes tendres, amb dues pantorrilles ben fetes, les hauria reconegut conscientment.

L'home té raó... Al cap d'avall tant és morir de l'aigua plena de microbis, com de feres tuberculoses... Un home o dona més a Barcelona, què hi fa!...

L'únic que hem de dir... Coneixia si eren bons els pàpirus que cobrava?...

S'han apujat les mongetes, el cafè, el sucre, els ous i altres coses...

A n'aquest pas, els acaparadors seran altre Directori únic... I els presiris?...

Urgeix més que les cases barates, unes quantes ergástules.

Hi han molts ex regidors que no es deu esperar ésser a l'estiu, per a dur-los a la torra.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8

El moment és propici; el castell capitalista s'enruna. Els pobles d'Europa, fills dels patricians o de l'antiga superba Roma, fan avui l'efecte de mendicants que es plauen a ensenyar les xacres. L'Estat individualista, l'Economia subjeviva, egòlatra, sostenidora de desigualtats materials, de vicis i corrupteles, és, als ulls de tothom, incompatible amb els grans principis absoluts de la justícia objectiva. I en la present etapa de la seva evolució, la més complexa que mai hagi assolit un regisme, el veiem trontollar fent desvergonyida i vil ostentació de totes les seves cupiditats.

Aquests són els termes, en que s'ha posat el gravíssim problema polític-econòmic, en totes les consciències del proletariat àvid, de tots els homes independents i dels economistes no governamentals.

Debades que els conservadors xorcs, els plutòcrates i els polítics professionals, vulguin ignorar-lo o omplir-lo de descredit... La desviació de l'ànsia popular cap a la dictadura, és culpa de l'incomprensible imbecil de les classes governants de tot arreu. Les Bastilles «burgeses» no són pas més invulnerables que les «polítiques».

El clam dels pobres, dels sufrents, és una cosa milenària que pot derrocar com el so de les trompetes de Jericó.

Els que parlen de tradició obliden la «solidaritat de la misèria» que és la força més poixant dels pobles i dels homes...

Hem d'ésser justos aquí a la terra... Jesús no torna, i la resignació s'acaba, es va acabar, potser, amb les últimes inmolacions de les trinxeres...

GLICINI

OCELLS DE BANC

II

L'APODERAT

Es un dels merlots de bec. Un apoderat, forma part del *conclave* dels puntals de la casa Bancària. Així, com sense capella no es pot dir missa; un Banc,

sense aquest ocell, seria una gàbia plena de mals ocells.

La majoria d'aquests senyors, han pujat l'escalafó

a mida d'aguantar cabrioles dels quefes, quan han sigut meritoris; rebre bronques dels seus antecessors, i per fi, han graonat aquest lloc, portant per cada pèl al cap, una *morrada* del senyor Director.

Molts Directors si saben lo que és Banca, ho deuen als *apoderats-ranxeros*; perquè també a la gàbia d'aquesta volateria, alguns han escalat aquest lloc, mercès al respall, aquesta eina domèstica que tant serveix per a netejar *chaques* de aligots grossos, com de transportar els telegrams sense fils dels pobres empleats que estan amb el cap sempre sota l'ala per por del mal xineixar dels merlots d'empuje.

Conec apoderat, que sap descomptar-se set vegades de carrera; no sap un borral de francès; no té nocions només de psicultura, car té afició a l'aigua salada, i mercès a l'*influjo* ha adquirit sense patent el títol d'apoderat. Un bon apoderat, mai fa tard a l'oficina, encare que tingui facultats per a fer-ne. Ha de procurar no estar mai malalt, per por que el quefe o el *sub* segui a la seva cadira quin cuiro del cul està amotllat al seu idem; ha de renyar molt, perquè un apoderat que no renyí el senyor Director troba que és feble.

Treballant jo en un Banc, un dia, el Director va dir-me amb to mig hipòcrit:

— Què tal el senyor X X? (l'apoderat de la meva secció o gàbia millor di)

— Bé, molt bé — vareig respondre jo, no trobant solta a la seva pregunta.

I l'home tornà novament a dir, mentre em firmava uns xecs de moneda estrangera:

— Què renya molt?

— D'aquella manera — vareig respondre jo, mirant-me l'amb certa repugnàcia.

— Estan contents, la secció, d'ell?

— Per mi és indiferent, senyor Director, perquè com que se com deure, no em fixo amb tonteries d'aquestes.

L'home d'una revolada em donà els xecs, es calà les ulleres que sempre li

ballaven un *fox trot*, i digué amb veu d'espanta empleats:

— Pot retirar-se.

— Gràcies a Déu! — vareig pensar entre mi.

Si jo hagués sigut canari o passarell xerramec, aquell home hauria sabut que tal era el nostre apoderat, però com que conec massa les xarxes i les teles, i per altra banda, si el Director era un *tòtila*, l'apoderat era una mena de *vaselina* coenta, que no tenia res de bon ocell.

L'única cosa que tenia bona el meu apoderat (com tenen tots els de la majoria de Bancs) era la dona: una senyora de vint-i-sis anys, una calàndria que visitava molt al seu espós per a que nosaltres la admiréssim i de passada entrava a veure al senyor Director, prohibint aquest que entrés ningú al despatx i a la firma mentre la formosa *apoderada* estava de visita amb l'aligot del gabió bancari...

Era hora de plegar, que la senyora estava amb conversa i nosaltres maleïem a l'un i a l'altre: al Director per *marrà* i el segon per... intermediari de canvi.

L'única cosa que ens aconsolava, era veure sortir a la simpàtica dona, arreglant-se els cabells amb certa monèria, i veure com el Director amb les ulleres a la mà i mig palpisot, li deia:

— Vingui demà, a mi no m'amoïna...

I el bon apoderat, caient-li la baba i reclouent el gènit, ens deia amb to de *bertoldino*:

— Tenim un superior, que no ens el mereixem...

I nosaltres pensàvem:

Tens raó; per nosaltres encara que s'aixequés al cel volant i no tornés més, ens causaria alegria...

Lo que ens causava malícia i ràbia, era quan venia i ens deia:

— Dec dir-los, amics meus, que el Consell Directiu ha acordat augmentar-me el sou amb vint duros més...

Ens miràvem astorats, tots, acotàvem les ales i amagant el cap, deïem poc a poc:

— Pobres apoderats, que teniu les dones joves i guapes!...

I si treïem la testa per a mirar al quefe, ens semblava en lloc d'un ocell de bec,